

4 - Korvaukset

Miten voin vaatia vahingonkorvausta rikosentekijältä (esim. viemällä asian oikeuteen, nostamalla vahingonkorvauskanteen tai aloittamalla liitännäismenettelyn)?

Rikosentekijältä voidaan vaatia vahingonkorvausta rikosoikeudenkäynnissä joko suullisesti, jolloin vaatimus kirjataan pöytäkirjaan, tai esittämällä erillinen kirjallinen vaatimus. Asianomistajalla, jolla on lain mukaan oikeus vaatia syytetyltä korvausta rikoksen hänelle aiheuttamista vahingoista, on myös oikeus vaatia, että tuomioistuin velvoittaa tuomioissaan syytetyn korvaamaan nämä vahingot. Asianomistajan on esitettävä tämä vaatimus viimeistään ennen tutkinnan tai nopeutetun tutkinnan päättymistä. Vaatimuksesta on käytävä ilmi vahingonkorvauksen syyt ja haetun vahingonkorvauksen suuruus. Asianomistaja saa käsittelyn yhteydessä tiedon oikeudesta korvaukseen ja siitä, miten tätä oikeutta voidaan käyttää.

Jos on olemassa perusteltu huoli siitä, että uhrin oikeus saada korvaus rikoksen aiheuttamista vahingoista ei toteudu tai että sen toteutuminen vaikeutuu, korvaus voidaan pidättää syytetyn omaisuudesta tai muista omistusoikeuksista vahinkojen todennäköiseen määrään saakka. Korvauksen pidättämisestä päättää tuomioistuin syyttäjän tai asianomistajan esityksestä. Esitutkinnan yhteydessä syyttäjä voi esittää tämän vaatimuksen myös ilman asianomistajan hakemusta, jos asianomistajan etujen suojele sitä vaatii, varsinkin jos menettely uhkaa viivästyä.

Tuomioistuin on määrännyt rikosentekijän maksamaan minulle vahingonkorvausta. Miten voin varmistaa, että rikosentekijä maksaa korvauksen?

Jos rikosentekijä ei vapaaehtoisesti noudata veloitteitaan, jotka tuomioistuin on määrännyt rikosoikeudellisen menettelyn yhteydessä, uhri saa tuomion tultua täytäntöönpanokelpoiseksi täytäntöönpanomääräyksen, jota hän voi käyttää rikosentekijää vastaan tuomion pakkotäytäntöönpanossa. Uhri voi saada tähän oikeusapua asianajajalta.

Jos rikosentekijä ei maksa korvausta, voiko valtio maksaa minulle etumaksua tämän sijasta? Millä ehdoin?

Ei voi.

Onko minulla oikeus saada korvausta valtiolta?

Väkivaltarikoksen uhri voi hakea korvausta valtiolta. Korvauksesta on tehtävä kirjallinen pyyntö Slovakian oikeusministeriölle, joka vastaa korvauspäätösten tekemisestä ja korvausten maksamisesta. Pyyntöns tekemiseen on käytettävä ministeriön verkkosivuilla olevaa lomaketta. Korvausta voi hakea heti rikossyytteen nostamisen jälkeen, kuitenkin viimeistään vuoden kuluessa siitä, kun tuomiosta tai rangaistusmääräyksestä tulee lainvoimainen.

Jos tuomioistuin on rikosoikeudenkäynnin päätteeksi ilmoittanut uhrille, että tämä voi vaatia vahingonkorvausta ruumiinvammasta nostamalla siviilikanteen tai jatkamalla asian käsittelyssä toisessa elimessä, korvauspyyntö on toimitettava oikeusministeriöön enintään vuoden kuluessa siitä päivämäärästä, kun siviilioikeudellisesta

menettelystä tai toisessa elimessä tapahtuvasta käsittelystä saadusta päätöksestä tulee lainvoimainen. Tämän jälkeen rikoksen uhreista annetun lain mukaista korvausta ei enää voi hakea.

Edellä mainittuihin määräaikoihin ei lasketa mukaan aikaa, jolloin asiaa käsitellään toimivaltaisessa elimessä. Tämä koskee etenkin siviilikanteita ja täytäntöönpanomenettelyjä, joissa rikoksen uhri vaatii korvausta ruumiinvammasta suoraan vahingon aiheuttaneelta henkilöltä.

Oikeusministeriön on tehtävä korvauspäätös neljän kuukauden kuluessa siitä, että kaikki tarvittavat tiedot on toimitettu ministeriöön. Tätä määräaikaa voidaan pidentää, jos pyynnön käsittely edellyttää yhteistyötä toisen viranomaisen kanssa tai asiakirjojen pyytämistä tällaiselta viranomaiselta (esim. toimivaltaiset lainvalvontaviranomaiset, tuomioistuimet, muut kansalliset viranomaiset, ylemmät aluehallintoyksiköt, kunnat ja muut tahot). Tällaisessa tapauksessa käsittelyaikaan lisätään se aika, joka toiselta viranomaiselta kuluu oikeusministeriön tekemään yhteistyö- tai asiakirjapyyntöön vastaamiseen.

Onko minulla oikeus saada korvausta, jos rikosentekijää ei tuomita?

Jos vastaaja vapautetaan syytteistä, tuomioistuin ohjaa rikoksen uhrin siviilioikeudelliseen menettelyyn tai toisen viranomaisen puoleen.

Jos kyseessä on väkivaltarikos ja vastaaja vapautetaan syytteistä, koska hänet katsotaan syyntakeettomaksi mielentilatutkimuksen tai alaikäisyyden perusteella, rikoksen uhri on oikeutettu saamaan rikoksen uhreista annetun lain mukaista korvausta, ellei hän ole saanut muuta korvausta kärsimästään ruumiinvammasta.

Onko minulla oikeutta välittömään maksuun sillä aikaa, kun odotan päätöstä korvaushakemuksestani?

Ei.

■ Päivitetty viimeksi: 04/07/2025

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät asianomaiset jäsenvaltiot. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Euroopan komissio ei ole vastuussa tässä asiakirjassa esitetystä tai mainituista tiedoista. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.